

JAARVERSLAG 2023

INHOUDSTAFEL

INLEIDING

1. BEWEGINGSWERK

- 1.1 Ondersteuning vrijwilligers
- 1.2 Campagnes
- 1.3 Refugee Walk
- 1.4 Other Talk over migratie en asiel

2. BELEID EN ONDERSTEUNING

2.1. SOCIO-JURIDISCHE ONDERSTEUNING

- 2.1.1. Infolijn
- 2.1.2. Informatieverstrekking aan het registratiecentrum voor asielzoekers
- 2.1.3. Legal helpdesk
- 2.1.4. Move

2.2. VORMING EN ONDERSTEUNING VAN PROFESSIONELEN EN VRIJWILLIGERS

- 2.2.1. Planet Search
- 2.2.2. LGBTQIA+
- 2.2.3. Belgisch beschermingsbeleid voor Afghaanse onderdanen
- 2.2.4. Juridische vorming
- 2.2.5. AIDA rapport

2.3. ONDERWIJS

2.4. BELEIDSWERK

- 2.4.1. Lokaal
- 2.4.2. Vlaams
- 2.4.3. Federaal
- 2.4.4. Europees

3. PERS EN COMMUNICATIE

4. FINANCIËN

5. FONDSSENWERVING

6. HR

7. BLIK OP 2024

INLEIDING

Opkomen voor de rechten van mensen op de vlucht zit in het DNA van Vluchtelingenwerk. In 2023 bleven deze rechten opnieuw sterk onder druk staan. Wanneer we het journaal volgen of de krant openslaan, staan asiel en migratie steevast als geproblematiseerd thema bovenaan. Tegelijk zien we om ons heen warme, veerkrachtige en solidaire mensen en ook innoverende projecten die mensen op de vlucht en zij die hen ondersteunen ten goede komen.

Vorig jaar werd meer dan 1 op 6 mensen wereldwijd blootgesteld aan een gewapend conflict. De oorlog tussen Rusland en Oekraïne en het conflict tussen Israël en Hamas kregen de meeste aandacht vanwege hun internationaal belang, andere brandhaarden werden nauwelijks vernoemd.

De opvangcrisis in eigen land kende geen politieke oplossingen. Vluchtelingenwerk wilde mee naar oplossingen zoeken en op vraag van Fedasil bereidden we ons voor om op te treden als organisator van tijdelijke opvang voor gezinnen. Tot de staatssecretaris voor Asiel & Migratie plots een opvangstop aankondigde voor alleenstaande mannen. We besloten om ons initiatief stop te zetten, aangezien we een beleid dat onwettige beslissingen neemt niet konden steunen.

Sneller dan gepland lanceerden we dan een voorproef op de VOL Solidariteit campagne van 2024: duizenden raambordjes met de boodschap “Welkom in mijn solidaire straat” vonden hun weg, waarin ook opgeroepen werd tot de activatie van het spreidingsplan om zo Fedasil te ondersteunen in de opvangcrisis.

Wat Vluchtelingenwerk doet, doen we niet alleen. We geloven in de kracht van samenwerking. Als netwerkorganisatie zetten we ons samen met onze leden, mensen op de vlucht, partners en sympathisanten in om samen het verschil te maken. Dat werd in 2023 heel concreet met een recordeditie van de Refugee Walk. We verwelkomden ook het Gastvrij Netwerk platform, het netwerk van vrijwilligersorganisaties voor mensen op de vlucht. De vzw Gastvrij netwerk stopte de eigen werking en we sloegen de handen in elkaar om de ondersteuning van vrijwilligersinitiatieven vanaf dan vanuit Vluchtelingenwerk te verzekeren. Daarnaast maakten we de leden van het Gastvrij Netwerk ook warm om zich als lid bij ons aan te sluiten.

Ondanks de aanhoudende crisissen en toenemende polarisatie kijken we hoopvol naar een toekomst waarin we samen blijven werken aan een warmere samenleving met respect voor de rechten van elk individu, in het bijzonder voor mensen op de vlucht. Door onze band met mensen op de vlucht, ons toegewijde team, enthousiaste vrijwilligers, constructieve partners, vele sympathisanten en donateurs verbeteren we samen de situatie van mensen op de vlucht in Vlaanderen en Brussel. We drukken dan ook onze oprechte dank uit aan iedereen die ons het voorbije jaar gesteund heeft!

Tine Claus,

Directeur

1. BEWEGINGSWERK

In 2023 bleven de ondersteuning van vrijwilligers die mensen op de vlucht bijstaan en het uitbouwen van een ruim netwerk van sympathisanten centraal staan. De vijf regiocoördinatoren brengen elk in hun regio op lokaal niveau mensen samen en ondersteunen hen. Dit heeft een impact gehad op onze rol als ondersteunings- en expertisecentrum op lokaal niveau alsook op onze hele organisatie. Zo kregen we meer signalen binnen over problemen die zich voordoen, voedden we het beleidswerk en konden de stem van mensen, mensen op de vlucht en zij die hen bijstaan, overal in Vlaanderen en Brussel laten klinken.

Het netwerk van vrijwilligersorganisaties en burgerinitiatieven bestond eind 2023 uit 151 organisaties die in totaal zo'n 5.200 vrijwilligers engageren, inclusief groepen van de diaspora en groepen waar mensen met een migratieachtergrond aan het roer staan, zoals Ukrainian Voices Refugee Committee en Promote Ukraine, Samen Divers vzw, Ginger House, Welcome in Mechelen, Thope vzw, etc.

Vanuit Vluchtelingenwerk is de ondersteuning van vrijwilligers die mensen op de vlucht bijstaan verankerd in de werking en een blijvend engagement voor de toekomst. Dit leidde ertoe dat 2023 een belangrijk overgangsjaar werd voor het Gastvrij Netwerk: de vzw besloot de werkzaamheden als vzw stop te zetten en over te gaan in het Gastvrij Netwerk Platform binnen Vluchtelingenwerk, het platform van Vluchtelingenwerk Vlaanderen voor vrijwilligersorganisaties. Het biedt een specifiek forum aan vrijwilligers, naast het ledenforum en de Algemene Vergadering.

Zowel het Gastvrij Netwerk Platform als onze ledenwerking gaat uiteraard veel verder dan ondersteuning verlenen. We zien de interactie met burgerinitiatieven en andere ngo's als een verrijking waarbij we inhoudelijk in dialoog kunnen gaan, van elkaar leren en elkaar versterken. We zijn dan ook blij dat we in 2023 11 nieuwe leden binnen Vluchtelingenwerk mochten verwelkomen. Op de ledenfora van maart en november wisselden we met onze leden uit over beleids- en bewegingsthema's: onze verkiezingscampagne, het nationaal platform In My Name voor een positief migratiebeleid en de strategische planning van Vluchtelingenwerk.

De regelmatige contacten met lidorganisaties, lokale en regionale werkingen laten ons toe om de vinger aan de pols te houden in verband met opvang en inclusie van nieuwkomers in onze samenleving. Terreinsignalen over wat er moeilijk loop inspireren het beleidswerk en dienen als voorbeeld om aandacht te vragen via publieke communicatie of via lobbywerk. Zo voedt het bewegingswerk het beleidswerk, communicatie, campagnes en fondsenwerving en vergroot het draagvlak voor mensen op de vlucht.

1.1. ONDERSTEUNING VRIJWILLIGERS

Dagelijks zetten honderden mensen zich in voor mensen op de vlucht, samen maken zij het verschil. Vluchtelingenwerk wil deze vrijwilligers en hun organisaties ondersteunen met het op maat aanbieden van ondersteuning, het matchen van kandidaat-vrijwilligers met vrijwilligersinitiatieven en de organisatie van vormingen voor vrijwilligers, inspeland op hun noden en vragen.

Het **op maat aanbieden van ondersteuning** gebeurt via de persoonlijke contacten die de regiocoördinatoren van Vluchtelingenwerk Vlaanderen hebben met vrijwilligersinitiatieven. In gesprekken via telefoon, per e-mail of op events zorgen de regiocoördinatoren ervoor dat vrijwilligersinitiatieven zich ondersteund weten. Zo gaan de regiocoördinatoren regelmatig langs bij

actieve vrijwilligersgroepen om de situatie op het terrein te kennen, informatie vanuit Vluchtelingenwerk te delen en snel te kunnen inspelen op noden in vrijwilligersgroepen. Dit gaat om interviews rond bepaalde thema's (conflicten met professionele hulpverlening, interculturele conflicten, ...) of om ondersteuning via overleg. Zo bieden de regiocoördinatoren ondersteuning bij de opstart van nieuwe projecten van vrijwilligersinitiatieven zoals een buddyproject of de opstart van een medisch team, ondersteuning bij fondsenwerving, de evaluatie van een werkjaar met vrijwilligers of de ondersteuning bij de organisatie van acties en evenementen, bijv. één jaar oorlog in Oekraïne, Wereldvluchtelingendag, ...

Sommige vormingsnoden zijn niet eigen aan één vrijwilligersinitiatief maar kunnen we bij verschillende groepen opmerken. Om hierop in te spelen organiseerde team beweging in 2023 41 vormingen voor vrijwilligers, online en offline, zelf of in nauw partnerschap met externe experts en organisaties, zoals het Agentschap Integratie en Inburgering. Dit open aanbod loopt het hele jaar door, met uitzondering van de zomermaanden. Thema's die aan bod kwamen zijn de versterking van vrijwilligers (zelfzorg, omgaan met online haatspraak, van mening verschillen, ...), duiding bij wetgeving (vierde pijler, inburgering, ...) en digitale vaardigheden (storytelling, filmpjes maken).

Vanuit de infolijn van Vluchtelingenwerk Vlaanderen werden er in samenwerking met de regiocoördinatoren vraag- en antwoordsessies opgezet voor tijdelijk ontheemden uit Oekraïne, gastgezinnen en andere vrijwilligers die hen ondersteunen. Het statuut van tijdelijk ontheemde is een apart statuut dat over heel Europa werd geactiveerd na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne. Het vergt daarom tot vandaag extra inspanningen om hierover informatie te verschaffen.

Niet alleen inhoudelijke ondersteuning, ook de versterking van vrijwilligersinitiatieven met nieuwe vrijwilligerskrachten is cruciaal om deze sterk en dynamisch te houden. De regiocoördinatoren zetten in op grotere wervingsacties voor vrijwilligers en faciliteren continu de matching van kandidaat-vrijwilligers met de mogelijkheden om vrijwilligerswerk te doen.

In 2023 werkten we actief naar de toeleiding van 250 nieuwe kandidaat-vrijwilligers naar vrijwilligersgroepen. Hiervoor zetten we specifieke acties op. Tijdens de Week van de Vrijwilliger in december organiseerden we een campagne voor het werven van nieuwe vrijwilligers.

Via een advertentiecampagne op Facebook deden we een oproep die gericht was op mensen in verschillende leeftijdsgroepen in elke regio, met een unieke tekst en beelden. 35 nieuwe kandidaat-vrijwilligers meldden zich aan en leidden we toe naar vrijwilligerswerk in hun buurt, naast de andere kandidaat-vrijwilligers die zich doorheen het jaar aanmeldden.

Het **online platform 'We Welcome'** is een digitaal forum voor vrijwilligers, opgericht in 2022. Dankzij dit interactief uitwisselingplatform kunnen vrijwilligers vragen stellen, met elkaar in gesprek gaan en informatie delen over thema's als wonen, werk, taalondersteuning, vrijetijdsbesteding, kinderen en gezin, integratie & inburgering. Op het platform kunnen documenten opgeladen en links gedeeld worden. Het groeide in 2023 naar 138 gebruikers. De regiocoördinatoren kregen hiervoor in twee workshops technische training. Aan de kant van de gebruikers vonden er verschillende sessies plaats op vraag van vrijwilligers voor een vlot gebruik van het platform.

Verbinding en ontmoeting staan centraal in ons werk. In 2023 organiseerde elke regiocoördinator een provinciale netwerkdag en konden vrijwilligers elkaar ook ontmoeten op de jaarlijkse, centrale Gastvrij Netwerkdag. Het zijn steevast momenten om ervaringen en kennis uit te wisselen en elkaar te inspireren. De regiocoördinatoren sluiten aan bij bestaande netwerken en initiëren er waar er nog geen samenwerking is.

Publicaties

In het voorjaar van 2023 ontwikkelden de regiocoördinatoren een [starterskit voor nieuwe vrijwilligers](#): ‘Van aankomst naar toekomst. Een leidraad voor zij die mensen op de vlucht warm willen onthalen (en voor zij die dit al doen)’. De starterskit informeert beginnende vrijwilligers over de nieuwe leefwereld van de nieuwkomer, van aankomst over inburgering tot werk en een woning zoeken. Op het einde van elk hoofdstuk krijgt de lezer mee op welke aanspreekpunten (middenveldorganisaties, overheidsdiensten, etc.) waarvoor precies beroep kan worden gedaan. Het statuut van tijdelijk ontheemden wordt apart belicht.

Vrijwilligers geven aan dat zij vaak met heel praktische vragen te maken krijgen waarvoor ze dan ook vaak praktische oplossingen zoeken en bedenken. En deze ideeën en oplossingen kunnen ook anderen inspireren. In april 2023 publiceerden we een eerste brochure [‘Inspirerende Praktijken’](#).

12. CAMPAGNES

Vanuit ons lokaal verankerde, Vlaanderen brede netwerk van mensen op de vlucht en zij die hen bijstaan bouwden we nieuwe campagnes uit. We inspireerden een ruim publiek en brengen mensen lokaal samen met innovatieve manieren van verbinden, online en offline.

Onze voorjaarscampagne “België zit vol ... met mensen die solidair durven zijn” sloot af met een event op Wereldvluchtelingendag op de Grote Markt in Mechelen. Op een grote rode loper verschenen de namen van de 15.000 mensen die intekenden op de campagne die aantoonde dat België wel degelijk vol solidariteit is.

In september 2023 startte de voorbereiding van de campagne ‘Vol Solidariteit’, die begin 2024 gelanceerd zou worden. Met een deel van die campagne gingen we vervroegd van start: de raambordjes [‘Welkom in mijn Solidaire Straat’](#) lanceerden we in september 2023 in antwoord op de federale beslissing om niet langer alleenstaande mannen in het opvangnetwerk voor asielzoekers op te nemen. We sloegen de handen in elkaar en samen met verschillende partners uitten we onze verontwaardiging over deze onwettige beslissing. Deze campagne werd mee ondersteund door Amnesty International België Vlaanderen, 11.11.11, Caritas International.be, Refu Interim en Beweging.net. Meer dan 20.000 raambordjes werden besteld door zowel burgers als organisaties. We riepen hen op om deze bordjes voor hun raam te hangen en zo te laten zien hoe solidair we samen zijn voor mensen op de vlucht. Maak van jouw straat, een solidaire straat!

De stemmen van mensen op de vlucht werden gehoord bij het brede publiek via de Samen Gastvrij campagne [België zit vol, waarbij de ambassadeurs mensen waren met een vluchtverhaal](#). Op onze website komen er regelmatig verhalen aan bod van [vrijwilligers met diverse achtergronden](#).

13. REFUGEE WALK

Met de Refugee Walk beleefden we in 2022 een topeditie met een recordaantal deelnemers. In totaal wandelden 329 teams bestaande uit 2.142 mensen mee in deze 8ste editie. 1.656 mensen stapten mee in Antwerpen vanuit de Zomerfabriek en 486 deelnemers stippelden een eigen route uit. Zij overtuigden 12.096 mensen om hen te steunen en zamelden samen €477.988 in. Nogmaals bedankt aan alle deelnemers en donateurs!

14. OTHER TALK¹ OVER ASIEL EN MIGRATIE

Vluchtelingenwerk heeft met Other Talk, in nauwe samenwerking met andere middenveldorganisaties, tools in handen om nuance in het gepolariseerde migratiedebat in Vlaanderen te brengen. Other Talk wil mensen die zich tussen de polen van dat debat bevinden -het beweegbare midden- bij het debat

¹ [Over Other Talk | \(11.be\)](#)

betrekken en verdere polarisering tegengaan. Met Other Talk krijgen middenveldorganisaties tools aangereikt om efficiënter te communiceren over migratie en zo niet alleen de eigen achterban, maar ook de grotere groep van het beweegbare midden te bereiken. Met behulp van alternatieve frames kunnen we meer doelgroepen aanspreken.

In het kader van het project 'Changing Portrayals: Het bereiken van het beweegbare midden met transformerende verhalen over mensen op de vlucht', ligt onze focus tot midden 2024 op twee belangrijke pijlers: media-initiatieven en mensen in een onwettige verblijfssituatie. Onze media-inspanningen omvatten een verkenning van initiatieven en projecten in België die gericht zijn op het bevorderen van inclusie binnen het medialandschap. We zijn samenwerkingen aangegaan met scenarioschrijvers om inclusieve verhaallijnen te ontwikkelen en hebben een database gelanceerd om verhalen van mensen op de vlucht te verzamelen en te beheren.

Dankzij een onderzoek uitgevoerd door Ipsos hebben we waardevolle inzichten verkregen in de meest doeltreffende mediatypes en inhoud om het beweegbare midden te bereiken. Via Ipsos-onderzoek verkregen we ook beter inzicht in welke mediatypes het meest effectief zijn om het beweegbare midden te bereiken en via welke sociale mediastrategie we de verkiezingen van 2024 het best zouden gaan aanpakken.

Rond mensen in onwettig verblijf ondernamen we diverse acties om het brede publiek te sensibiliseren over deze doelgroep. Voor de doelgroep 16 tot 25 jaar kozen we voor Instagram als medium. We maakten twee getuigenissen van mensen die in onwettig verblijf waren, maar uiteindelijk wel erkend werden als vluchteling. Met deze actie werken we vooral op bewustwording en sensibilisering. Daarnaast kozen we ook voor de doelgroep werkgevers. Zij kunnen een belangrijke rol spelen in het kader van beleidsbeslissingen. Zeker omdat de economische groei vertraagt door het tekort aan arbeidskrachten. Werkgevers uit de bouw, kinderopvang en ouderenzorg getuigen over de moeilijkheden om personeel te vinden, alleen roepen ze op om mogelijkheden te creëren voor mensen zonder wettig verblijf om hier te werken en op basis daarvan verblijfsrecht te verkrijgen.

We lanceerden samen met partners het [Nationale Platform In My Name](#). Zo kwamen we met het brede Belgische middenveld terug tot een gemeenschappelijk standpunt in het moeilijke dossier van mensen zonder wettig verblijf én tot een sensibiliseringscampagne, met toepassing van de Other Talk principes.

In september ging het project *Changing Minds with Authentic Narratives* van start. In dit 18 maanden durende traject vormen Vluchtelingenwerk Vlaanderen, de Other Talk partners de Belgische coalitie in een Europees verband, gesteund door het *European Philanthropic Initiative for Migration* (EPIM). In dit lerende traject doen we onderzoek in vier Vlaamse gemeenten naar wat bewoners over verschillen heen met elkaar verbindt. Per gemeente zal er nadien een communicatiecampagne worden uitgewerkt die verbinding uitdraagt. Zo zijn er in 2023 alvast lokale werkgroepen opgezet in Ieper en Ninove. Samen met Other Talk worden alle lessen gedocumenteerd om kennis over het opzetten van verbindende acties te versterken.

2. BELEID EN ONDERSTEUNING

Vluchtelingenwerk krijgt signalen uit het eerstelijnswerk van Startpunt, de infolijn, de juridische helpdesk, het bewegingswerk en de projecten die het opzet zoals in het onderwijs. Zij vormen de input voor het beleidswerk en de thematische leermomenten van Vluchtelingenwerk Vlaanderen.

2.1. SOCIO-JURIDISCHE DIENSTVERLENING

2.1.1. INFOLIJN

De infolijn richt zich tot vrijwilligers, vluchtelingen, professionelen en iedereen die vluchtelingen ondersteunt. We beantwoorden vragen over internationale bescherming, opvang, huisvesting, toegang tot huisvesting en werk, sociale rechten...

In maart 2022 breidde Vluchtelingenwerk Vlaanderen haar infolijn met de steun van de Vlaamse overheid uit naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne. Daardoor bieden we, in samenwerking met Orbit vzw en CAW Oost-Vlaanderen, ook informatie aan over tijdelijk ontheemden en hun rechten, en dit in hun eigen taal. Eind 2023 breidden we de infolijn verder uit met een chatfunctie. Personen kunnen nu elke werkdag bij de infolijn terecht per telefoon, chat en mail, in het Nederlands, Engels, Frans en Oekraïens. Op deze manier willen we op een zo laagdrempelig mogelijke manier informatie voorzien.

Op dinsdag en vrijdag bieden we via de Infolijn ook deskundig juridisch advies over de asielprocedure en over opvang voor mensen op de vlucht. Hiervoor integreerden we in 2023 de juridische helpdesk, waarvoor we al jaren samenwerken met het Agentschap voor Integratie en Inburgering, in de Infolijn, zodat beide informatielijnen nu via hetzelfde nummer bereikbaar zijn.

In 2023 behandelde de Infolijn 4648 oproepen.

2.1.2. INFORMATIEVERSTREKKING AAN HET REGISTRATIECENTRUM VOOR ASIELZOEKERS

Sinds vele jaren verschaffen vrijwilligers van 'Startpunt' 's ochtends informatie aan personen die in de rij staan om hun asielaanvraag in te dienen. Ook in 2023 was het Startpuntteam elke werkdag aanwezig aan het registratiecentrum Pacheco om verzoekers om internationale bescherming zoveel mogelijk in hun eigen taal te informeren over de asielprocedure en over hun rechten. Onze aanwezigheid liet ook toe om de situatie aan het registratiecentrum te monitoren. Het team informeerde in 2023 10.366 verzoekers, dit is 60% van het totaal aantal verzoekers in de dagelijkse wachtrij.

2.1.3. LEGAL HELPDESK

De opvangcrisis bleef in 2023 een groot deel van het terreinwerk beheersen. Driemaal per week ontvangt de 'legal helpdesk' – met vrijwillige advocaten en een zéér divers team Startpuntvrijwilligers – verzoekers om internationale bescherming die geen opvang krijgen. Ze ontvangen er informatie over de opvangcrisis en de asielprocedure en worden in contact gebracht met een advocaat voor juridische bijstand in hun dossier. Wij verwijzen hen ook door naar de humanitaire hub en andere diensten, zoals naar dringende medische hulp, wanneer dit nodig is. In 2023 ontving de legal helpdesk 7.464 bezoekers.

In 2023 werkten 80 vrijwilligers mee aan de twee bovenstaande initiatieven

2.1.4. MOVE

Move is het nationale samenwerkingsverband tussen Vluchtelingenwerk Vlaanderen, JRS Belgium, Caritas International Belgium en CIRE rond administratieve detentie van migranten. Het wil het gebruik van detentie om migratieredenen drastisch verminderen en deze praktijk uiteindelijk beëindigen.

Move telde in 2023 negentien bezoekers – geaccrediteerd door de Dienst Vreemdelingenzaken- die wekelijks alle administratieve detentiecentra voor volwassenen (gesloten centra) en voor gezinnen (terugkeerhuizen of Fitt woningen) bezoeken en 16 % van alle gedetineerden bezochten. Zo raakt de harde realiteit van de detentiecentra gekend en worden aanbevelingen gedaan aan politici en overheden. Move wil ook het grote publiek informeren over wat er in detentiecentra gebeurt. In 2023 werd extra gefocust op isolatie in de detentiecentra. Het juridisch hoogtepunt was ongetwijfeld de lancering van twee Vademecums: juridische gidsen voor wie opgesloten vreemdelingen verdedigt,

Vluchtelingenwerk is vertegenwoordigd in het beleidsteam van Move.

In 2023 werden de contacten met Dienst Vreemdelingenzaken verdergezet en werd er verder gewerkt op de situatie van mensen die onverwijderbaar zijn en in de detentiecentra vastgehouden worden.

Op vraag van de Commissie Binnenlandse Zaken gaf Move advies over de hervorming van een wet voor beroep tegen een detentiebevel. Er was intensief contact met politieke partijen over de wet Aanklappend Terugkeerbeleid, die werd besproken in het parlement. En Move bezorgde de partijen input voor hun verkiezingsprogramma's.

De vorderingen in de OPCAT-coalitie – een collectief van ngo's die zich inzetten voor de Belgische ratificatie van het Facultatief Protocol bij het VN-Verdrag tegen foltering – werden gevolgd en de besprekingen met alle belanghebbenden voortgezet. Het Federaal Instituut voor de Mensenrechten werd uiteindelijk aangeduid als instelling die het Nationaal Preventiemechanisme in België zal overnemen. Eind 2023 werd een wet ingediend in het parlement.

Ook in het communicatieteam van Move is Vluchtelingenwerk Vlaanderen vertegenwoordigd. In 2023 maakte de Coalitie een video die in juni 2023 gelanceerd werd op Meta in het kader een online mediacampagne. De video bereikte 100.000 mensen.

2.2. VORMING EN ONDERSTEUNING PROFESSIONELEN EN VRIJWILLIGERS

2.2.1. PLANET SEARCH

De Planet Search-service, die we dankzij het *European Solidarity Corps*-programma met ondersteuning van een Europese vrijwilliger in 2023 konden verderzetten, biedt 'up-to-date' landeninformatie aan juridische professionals om de dossiers van hun cliënten -verzoekers om internationale bescherming- te versterken. Ook vrijwilligersgroepen doen graag beroep op deze dienstverlening.

2.2.2. LGBTQIA+ VORMING VOOR TOLKEN EN ADVOCATEN

In mei en juni 2023 organiseerden we vorming voor tolken en advocaten die werken met LGBTQIA+ nieuwkomers. Voor tolken is het niet evident om (cultuursensitief) om te gaan met LGBTQIA+ nieuwkomers. Er hangt nog steeds een taboesfeer rond het thema, wat vaak een mix is van onwetendheid en de schrik om iets fout te zeggen. Ook kan er een taboe op het thema liggen als dat in het land van herkomst niet bespreekbaar is. Hetzelfde geldt voor advocaten. Als advocaat is het niet altijd evident om een cliënt die internationale bescherming aanvraagt omwille van diens seksuele oriëntatie of genderidentiteit correct te begeleiden.

We zochten gespecialiseerde partners om deze vormingen aan te bieden. Voor de vorming van tolken werkten we samen met Merhaba vzw. Voor advocaten sloegen we de handen in elkaar met NANSEN vzw. Dankzij dit vormingstraject konden we deze professionals tools en handvaten geven om LGBTQIA+ mensen op de vlucht beter te ondersteunen.

2.2.3. BESCHERMINGSBELEID VOOR AFGHAANSE ONDERDANEN

In december organiseerden we een vorming over het Belgische beschermingsbeleid voor Afghaanse onderdanen. We analyseerden [rechtspraak van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen](#) en we beschreven hoe ‘verwestersing’ gebruikt wordt door de Belgische asiendiensten. 70 advocaten, sociaal werkers en vrijwilligers volgden deze online vorming. Nadien publiceerden we een nota gebaseerd op deze rechtspraakanalyse. Deze werd 163 keer gedownload via onze website.

2.2.4. JURIDISCHE VORMING: VOOR VRIJWILLIGERS: LEGAL HELPDESK

Met oog op een kwaliteitsvolle socio-juridische dienstverlening zorgen we voor permanente (juridische) vorming van de Startpuntvrijwilligers en van alle vrijwilligers die in de legal helpdesk actief zijn. We boden hen in 2024 vijftien vormingen: basisvorming inzake de asielprocedure, en de mogelijkheid tot het volgen van diepgaandere vormingen over specifieke onderwerpen (bv. Dublinprocedure, gezinshereniging, ...). We gaven in het kader van de legal helpdesk ook drie vormingen aan advocaat-stagiairs, die nooit eerder met deze doelgroep in aanraking kwamen maar die zich hiervoor willen engageren. De vorming geeft uitleg bij de realiteit van de doelgroep en wat ze inhoudelijk nodig hebben (hoe advies en welke info te geven, welke documenten nodig zijn, ...).

2.2.5. UPDATE AIDA-RAPPORT

De AIDA databank (Asylum Information Database) bevat rapporten van verschillende Europese landen met cijfers, wetgeving en praktijken inzake asiel en opvang. Ook in 2023 actualiseerden we als ‘*national expert*’ voor België het AIDA-rapport [met betrekking tot het jaar 2022](#). We hielpen bij de verspreiding van dit rapport binnen België en bij juridische professionals in andere Europese landen.

2.3. BELEIDSWERK

2.2.6. LOKAAL

In 2023 bleef het [netwerk van solidaire steden en gemeenten](#) groeien. De teller staat op 39 steden en gemeenten. Het gaat zowel om kleinere gemeenten als grotere steden. We kwamen drie keer samen rond volgende thema’s: lokale inbedding van opvangcentra; lokale opvanginitiatieven; depolarisatie en samenleven op lokaal niveau.

Een raambordcampagne werd gelanceerd om lokale besturen aan te zetten om het spreidingsplan te activeren (zie 1.2.). Dat plan is ons antwoord op de opvangcrisis. Het voorziet een evenwichtige spreiding van opvangplaatsen over het Belgisch grondgebied. Met een verdeelsleutel zou elke Belgische gemeente een vast aantal opvangplaatsen moeten openen. Als elke gemeente op deze manier gemiddeld 5 extra plaatsen opent, is de wachtlijst voor opvang weggewerkt. We deden dit samen met 11.11.11, Caritas International, Refu Interim en Beweging.net om een zo groot mogelijk bereik te hebben. Wie zo’n bordje bestelde om aan het raam te hangen en solidariteit te tonen kon zich ook engageren om een brief naar zijn/haar lokaal bestuur te schrijven met de vraag om het spreidingsplan te activeren. Binnen het netwerk van solidaire steden en gemeenten hebben we de respons vanuit de steden zelf verder opgevolgd.

2.2.7. VLAAMS

2.2.7.1. Onderwijs

Er bleek al lang nood te zijn aan een specifiek traject voor jongeren voor wie de instroom naar voltijds OKAN-onderwijs te vroeg komt. Zij hebben nood aan een aanpassingstraject waarbinnen ze meer tijd

krijgen om te wennen aan een schooltraject en om mentaal tot rust te komen. Deze jongeren ondervinden een te grote impact van de trauma's die ze in hun thuisland, onderweg en ook hier beleven. Ze hebben nog geen of te weinig schoolse ervaring. In februari 2023 zijn we daarom, in samenwerking met Don Bosco Brussel, gestart met het [pilotproject 'Villa Veerkracht'](#): een pre-OKAN traject voor de meest kwetsbare jongeren met een vluchtverhaal. In dit bijzondere project worden er activiteiten aan de jongeren aangeboden, waarbij ze tijd en ruimte krijgen om te wennen aan een schoolse omgeving en aan regels en afspraken en om terug in verbinding te komen met zichzelf en de ruimte te creëren in hun hoofd om zich voor te bereiden op de toekomstige reguliere OKAN klas.

Villa Veerkracht is de eerste stap van een lang proces. Op termijn willen we dit model in Vlaanderen uitbreiden en op meerdere plaatsen pre-OKAN trajecten introduceren, zodat jongeren beter voorbereid zijn op het OKAN-onderwijs en steviger in hun schoenen staan om hun leven in België uit te bouwen. Het model heeft ook voor het onderwijzend personeel een positief effect, omdat leerlingen die nog niet klaar zijn voor de klas apart voorbereid worden op het klassikaal gebeuren. In het najaar ontvingen we voor dit initiatief de prijs van de hoop van de Koningin Paolostichting. We zetten hier nu verder het nodige beleidswerk voor in.

In februari 2023 organiseerden we voor het derde jaar op rij onze tweedelige **webinar reeks "Feel Fine February"** met het thema: "Doorstroom vanuit OKAN. Wat met Duaal leren? Wat met BUSO? Mogelijkheden en knelpunten". Er namen 150 deelnemers per webinar deel, wat leidde tot een interessante uitbreiding van onze contacten over dit thema en boeiende ideeën voor nieuwe topics. Er werden verschillende vormingen opgezet: NT2 voor de Brusselse OKAN-scholen, vorming over trauma- en cultuursensitief handelen i.s.m. gespecialiseerde partners (Solentra, P.L.E.K!, Ligo ...) en rond alfabetisering.

De inzet van **Tolkies** in het onderwijs werd verdergezet: "Meertalige vrouwen? Sterke Tolkies!" i.s.m. Brussel Onthaal. Deze vrouwen verzorgen eenvoudige tolkopdrachten in onderwijs zodat de gecertificeerde tolken vrij bleven voor zware gesprekken. We starten met het vervolgproject "Trampoline, salto naar werk: Tolkies@work!" waarbij we 3 groepen meertalige vrouwen vormen tot Tolkies en hen toeleiden naar de officiële toeleiders naar werk (VDAB, Actiris en Forem).

We gingen in op vragen van scholen over kinderen en jongeren op de vlucht in onderwijs. We ondersteunden scholen met activiteiten en lesmateriaal over het thema en met informatiesessie over de asielpprocedure en psychosociaal welzijn van leerlingen met een vluchtverhaal. We begeleiden ook dit academiejaar een groep studenten van de VUB. Zij werken in het vak CERL aan meertalige lijsten van vakspecifieke termen. Deze lijsten met vertaalde termen in vier verschillende talen ondersteunen anderstalige leerlingen bij het studeren en verwerken van leerstof in de eerste graad secundair onderwijs.

Daarnaast organiseerden we in 2023 meerdere gesprekstafels, waar de knelpunten en noden van het onderwijsveld duidelijker werden. Zo werden het OKAN-netwerk in Vlaanderen en OKAN-DASPA in Brussel verankerd in samenwerking met de andere onderwijsactoren en onderwijsniveaus. We bleven aanbevelingen formuleren over OKAN en het vervolgonderwijs: over Oekraïense jongeren die soms erg laag gemotiveerd zijn voor schooldeelname, over zwaar getraumatiseerde jongeren en analfabetisme bij instroom in het onthaalonderwijs, over de honderden jongeren die geen plaats vonden in het onthaalonderwijs, over de communicatie tussen de asielopvang en scholen die beter moet. We bespraken deze pijnpunten en mogelijke oplossingen met het departement onderwijs, de VLOR en kabinetmedewerkers. We kaartten ook heel wat knelpunten aan bij het Kinderrechtencommissariaat en werkten samen met hen voorstellen tot oplossingen voor knelpunten uit.

2.2.8. FEDERAAL

Samen met lidorganisaties en partners gingen we in dialoog met beleidsmakers over uitdagingen op federaal niveau. Onze voornaamste focus in 2023 bleef de opvangcrisis, maar we bereidden ons ook voor op het verkiezingsjaar 2024. We gingen in gesprek met verschillende Vlaamse partijen om onze prioriteiten en bezorgdheden kenbaar te maken.

2.2.8.1. *Opvangcrisis*

De opvangcrisis startte in oktober 2021 door een complete verzaaging van het opvangnetwerk van Fedasil. Dit federaal agentschap slaagt er nog steeds niet in om iedereen een opvangplaats te bieden, hoewel iedereen die internationale bescherming aanvraagt recht heeft op opvang.

We zetten 2023 in met de trieste eerste verjaardag van de veroordeling van de Belgische Staat voor het niet nakomen van zijn nationale en internationale verplichtingen tegenover mensen die asiel aanvragen. Na één jaar en duizenden veroordelingen was er nog niets veranderd. Mensen sliepen nog steeds op straat.

In 2023 dienden 35.507 personen een verzoek om internationale bescherming in. Dit aantal is relatief hoog, maar staat ver van de piek van 2015, toen België 44.760 verzoeken te verwerken kreeg. Het opvangnetwerk groeide naar 35.000 plaatsen, het hoogste aantal opvangplaatsen ooit. Toch slaagt Fedasil er nog steeds niet in om alleenstaande mannen opvang te geven op de dag van hun verzoek. In heel 2023 weigerde Fedasil op die manier een opvangplaats aan 8.816 personen.² Zij moeten zich registreren op een wachtlijst, waarna ze maanden moeten wachten op een plekje in het opvangnetwerk.

We hebben altijd het spreidingsplan als oplossing naar voor geschoven. De toenmalige regering werkte dit plan uit in 2016, om het tekort aan opvangplaatsen aan te pakken. Het plan voorziet een evenwichtige spreiding van opvangplaatsen over het Belgisch grondgebied. Met een verdeelsleutel zou elke Belgische gemeente een vast aantal opvangplaatsen verplicht moeten openen. Als elke gemeente op deze manier gemiddeld 5 extra plaatsen opent, is de wachtlijst voor opvang weggewerkt. Het is belangrijk dat zo veel mogelijk mensen begrijpen dat dit geen onoplosbare crisis is, maar dat oplossingen een kwestie zijn van politieke wil.

In augustus 2023 kondigde de staatssecretaris voor Asiel & Migratie een opvangstop aan voor alleenstaande mannen. Samen met zeven andere organisaties gingen we hiertegen in beroep bij de Raad van State. De rechtbank oordeelde dat deze instructie onwettig was. Toch volhardde de regering in het beleid om alleenstaande mannen geen opvang te verlenen. Op het moment van schrijven stonden meer dan 3.800 personen op de wachtlijst.

Vluchtelingenwerk Vlaanderen blijft zich inzetten om deze mensen zonder opvang te ondersteunen, in de eerste plaats via socio-juridische ondersteuning van de *legal helpdesk*. Vanuit deze rol publiceerden we samen met andere terreinorganisaties twee nota's over de impact van de opvangcrisis op de mannen zonder opvang. Daarnaast bleven we via juridische procedures druk zetten op de regering, om deze opvangcrisis op te lossen. De Brusselse rechtbank van Eerste Aanleg veroordeelde de Belgische staat en Fedasil ten gronde in juni 2023 voor het schenden van het recht op asiel en van het recht op opvang. Fedasil blijft dit laatste recht systematisch schenden, waardoor we genoodzaakt zijn om over te gaan tot een inbeslagname van dwangsommen. We blijven er namelijk van overtuigd dat de regering deze situatie kan oplossen. Er is geen sprake van een tekort aan middelen of een te hoog aantal verzoekers. Het ontbreekt de regering aan de politieke wil om een oplossing uit te werken.

² Fedasil, 'Opvangnetwerk: kerncijfers 2023', 13 februari 2024, raadpleegbaar op: <https://www.fedasil.be/nl/nieuws/opvang-asielzoekers/opvangnetwerk-kerncijfers-2023>.

2.2.8.2. Mensen zonder wettig verblijf

Nadat in 2022 een nieuw kaderstandpunt voor verblijfsprocedures voor mensen zonder wettig verblijf werd goedgekeurd met onze leden, hebben we in 2023 gebouwd aan een nationaal platform van migratieorganisaties, vakbonden en collectieven van mensen zonder wettig verblijf, om voortaan terug met één sterke stem rond dit thema beleidswerk en campagnes te kunnen voeren: [In My Name Nationaal platform](#).

2.2.8.3. LGBTQIA+

We schoven in 2023 het thema LGBTQIA+ naar voor als focus in het werk rond inclusie. We legden de basis voor een structureel overleg met de gendercoördinatoren van de verschillende overheidsadministraties, om tot een beleid te komen dat deze kwetsbare groep mensen op de vlucht beter beschermt.

2.2.9. EUROPEES

In het najaar van 2023 vonden de Europese instellingen een politiek akkoord over het Europees Pact voor Asiel en Migratie. Dit Pact voorziet een hervorming van het Europese migratiebeleid. Het gaat onder meer een screening- en grensprocedure uitwerken voor mensen die de Europese Unie binnenkomen zonder papieren. Daarnaast hoopt het de solidariteit tussen de lidstaten te promoten via een solidariteitsmechanisme met verschillende opties. Wij beschouwen dit Europees Pact als een achteruitgang voor de rechten van mensen op de vlucht. We vrezen dat de nieuwe grensprocedure zal leiden tot [massale vasthouding van verzoekers](#) in mensonterende kampen. Bovendien zien we een verdere focus op deals met derde landen, die er vooral op zijn gericht om mensen tegen te houden. Vluchtelingenwerk Vlaanderen past hiervoor. Samen met 11.11.11 en Caritas International trekken we een streep in het zand. Wij staan voor een [Europees brugmodel](#) als antwoord op dit onwerkbaar en mensonwaardig model. Met dit model stellen we een alternatief Europees beleid voor, dat vertrekt vanuit menselijkheid en solidariteit. We willen beleidsmakers hiermee inspireren om na te denken over menselijke alternatieven voor muren en strenge grenzen. Dit model moet ons niet alleen in staat stellen om een tegenverhaal te lanceren tijdens de verkiezingscampagne, het is ook een opstap om een breder debat met het Europese middenveld op te starten. Zo komen we, eens op Europees politiek niveau deze politieke discussie opnieuw losbarst, hopelijk tot een gedeeld alternatief. We zijn er namelijk van overtuigd dat de huidige plannen de bestaande problemen rond pushbacks en mensenrechtenschendingen eerder zullen versterken dan oplossen.

3. PERS EN COMMUNICATIE

Vluchtelingenwerk motiveert het ruime publiek in Vlaanderen en Brussel om zich goed te informeren over de situatie van mensen op de vlucht en een open, positieve houding aan te nemen tegenover nieuwkomers. Daarvoor gebruiken we actieve en gediversifieerde communicatie, via sociale en andere media.

3.1. PERS

In 2023 werd Vluchtelingenwerk 523 keer in de pers vermeld. We verschenen 23 keer op televisie, zowel nationaal - in het VRT Journaal, Terzake, Deutsche Welle, De Zevende Dag en VTM Nieuws - als regionaal met o.a. BRUZZ. Vluchtelingenwerk was 21 keer te horen op radio, verscheen 55 keer in de papieren krant en 372 keer online.

We verstuurden 8 persberichten en contacteerden tientallen individuele journalisten om onze verhalen, standpunten en nieuws in de media te brengen.

3.2. NIEUWSBRIEF 'E-FUGEE'

De E-fugee is de nieuwsbrief die we iedere maand versturen aan zo'n 31.884 lezers (volgers, sympathisanten, vrijwilligers, leden, geïnteresseerden in onze thematiek, ...). Dit betekent een daling ten opzichte van 2022. Dit is te wijten aan het feit dat we niet-actieve abonnees hebben verwijderd uit de lijst. Ondertussen steeg het aantal mensen dat de nieuwsbrief opende van 32.5% naar meer dan de helft. Het aantal effectieve lezers steeg met meer dan 10%.

3.3. SOCIALE MEDIA

We zien het als onze opdracht om via sociale mediakanalen bij te dragen aan een correcte en positieve beeldvorming over mensen op de vlucht.

In 2023 postten we in totaal 207 berichten op de **Facebookaccount** van Vluchtelingenwerk, gingen in interactie met een grote groep volgers en postten berichten over de situatie van mensen op de vlucht. Het totale bereik liep op tot 338.021, met een gemiddeld bereik van 1.633 unieke personen per bericht. Bijna 27.000 mensen volgen ons via Facebook.

Voor de Refugee Walk voerden we aparte Facebook-communicatie.

Meer dan 7.400 mensen volgen ons op **Instagram**. In 2023 postten we 129 berichten en 183 verhalen op de Instagramaccounts van Vluchtelingenwerk. Het bereik liep op tot 106.144.

Op **X** haalden we 1.245 likes en meer dan 510 retweets; het aantal unieke views bedroeg 169.760. We stuurden 98 tweets de wereld in en hebben meer dan 6.500 volgers.

We tellen meer dan 9.200 volgers op **LinkedIn**. We postten er in 2023 179 berichten met een totaal bereik van 215.257.

4. FINANCIËN

Net als 2022 was 2023 een financieel gunstig jaar voor Vluchtelingenwerk Vlaanderen. Het balanstotaal bedroeg € 2.669.439,70 en we haalden een positief resultaat van € 206.539,77. Dit positieve resultaat hebben we te danken aan een succesvolle editie van de Refugee Walk en de verdere uitbouw van onze eigen fondsenwerving. Daarnaast konden we rekenen op een aantal belangrijke (project)subsidies, zowel van de Vlaamse Overheid als van Europese subsidies, stichtingen en NGO's.

De totale opbrengsten bedroegen € 3.198.818,80, een stijging van 15% t.o.v. 2022.

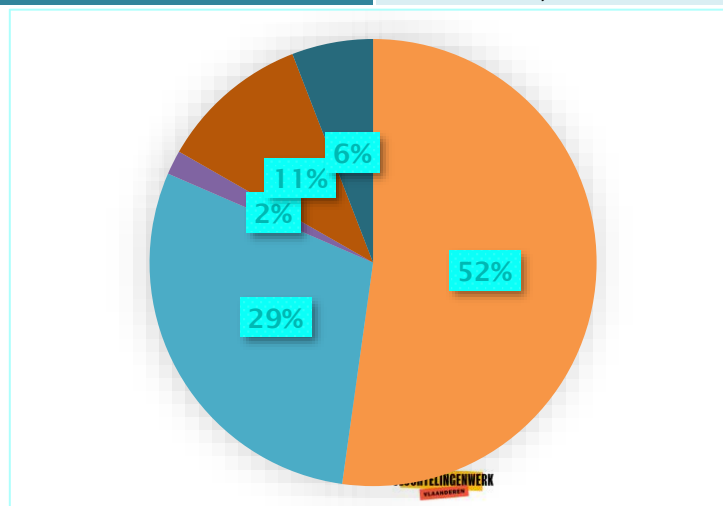
De eigen inkomsten vormen met 52,2% (waarvan 50,6% giften) de grootste inkomstenbron. De giften uit eigen fondsenwerving bedroegen het afgelopen jaar in totaal € 1.617.259,08, ten opzichte van € 1.404.260 in 2022.

Naast de jaarlijkse werkingssubsidie voor Sociaal-Cultureel Volwassenwerk werden in 2023 twee belangrijke projecten, gesubsidieerd door de Vlaamse Overheid, verlengd: de Infolijn en de Regionale Steunpunten. Samen met de VIA-middelen vormen de inkomsten van de Vlaamse Overheid ca. 29,3% van de totale inkomsten.

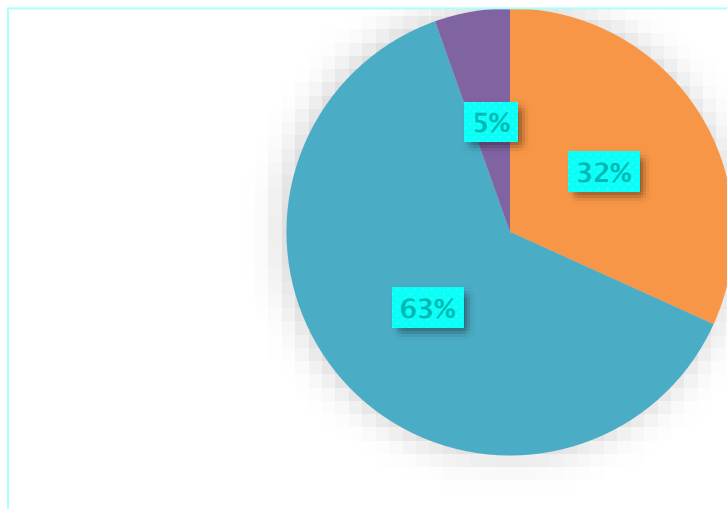
De totale kosten stegen 16% tot € 2.992.279,03. Het team werd uitgebreid, waardoor de loonkosten met bijna € 250.000 stegen. De bezoldigingen omvatten bijna 63% van de totale kosten: een vergelijkbaar percentage als het jaar voordien.

	2023	2022	2021	2020	2018
BALANSTOTAAL	2.669.439,70	2.436.130	2.040.830	1.973.931	2.251.687
RESULTAAT	206.539,77	+211.695	-89.693	263.050	-198.492

OPBRENGSTEN 2023	€ 3.198.818,80	
EIGEN INKOMSTEN	€ 1.670.259,30	52,2%
<i>(WAARVAN GIFTEN)</i>	<i>(€ 1.617.259,08)</i>	<i>(50,6%)</i>
VLAAMSE SUBSIDIES	€ 937.046,78	29,3%
EUROPESE SUBSIDIES	€ 56.052,08	1,8%
STICHTINGEN NGO'S EN ANDEREN	€ 347.535,27	10,9%
ANDERE INKOMSTEN	€ 187.925,37	5,9%

KOSTEN 2023	€ 2.992.279,03	
DIENSTEN EN GOEDEREN	€ 950.630,28	31,8%
BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN	€ 1.878.819,04	62,8%
ANDERE KOSTEN	€ 162.829,71	5,4%

5. FONDSENWERVING

In 2023 zamelde Vluchtelingenwerk €1.617.259,08 in via fondsenwerving, €175.000 meer dan in 2022. Onze groei in maandelijkse donateurs zette zich ook in 2023 verder. Dankzij de zeer succesvolle Refugee Walk hadden we ook de meeste eenmalige donateurs ooit.

EENMALIG		
JAAR	# SCHENKERS	GEMIDDELDE GIFT
2019	9.844	€ 55,34
2020	14.025	€ 57,82
2021	10.388	€ 60,91
2022	11.760	€ 64,08
2023	14.298	€ 54,47

MAANDELIJKS		
JAAR	# SCHENKERS	GEMIDDELDE GIFT
2019	1.891	€ 13,40
2020	2.456	€ 13,65
2021	3.176	€ 13,61
2022	3.668	€ 13,55
2023	5.164	€ 13,87

6. HR

2023 bracht voor medewerkers opnieuw heel wat uitdagingen. De aanslepende Oekraïne-crisis, de opvangcrisis die bleef duren en de polarisering naar aanloop van de verkiezingen maken dat medewerkers onder druk staan.

Daarom werd de capaciteit op HR versterkt, die het welzijn op de werkvloer monitort en een aanspreekpunt vormt voor collega's. Een risicoanalyse m.b.t. stress en werkdruk werd uitgevoerd door de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk en met de aanbevelingen wordt in 2024 aan de slag gegaan.

In het najaar werd een beschermingsbeleid uitgewerkt voor iedereen die betrokken is bij de organisatie, vrijwilligers, leden, medewerkers, ... Dit beleid voorziet maatregelen om ongewenst gedrag te voorkomen, te melden en er gepast op te reageren.

Om ervoor te zorgen dat afspraken, rechten en plichten van alle medewerkers duidelijk en up to date zijn, werd in 2023 een nieuw arbeidsreglement ontwikkeld.

In het kader van het diversiteitsplan dat focust op een verhoogde participatie van mensen met een migratieachtergrond kregen alle collega's vorming over het omgaan met onbewuste vooroordelen. Leidinggevenden kregen een opleiding rond inclusief leiderschap. Vacatures werden geformuleerd in functie van toegankelijkheid en selectieprocedures geobjectiveerd.

7. BLIK OP 2024

Met de verkiezingen van 2024 in het vooruitzicht liggen er voor Vluchtelingenwerk heel wat uitdagingen op tafel, gezien asiel en migratie hoog op de politieke agenda staan. We werken intens verder aan duidelijke en genuanceerde communicatie over deze thema's, via onze dienstverlening en via verbindende verhalen, in samenwerking met vertrouwde en nieuwe partners. We testen en meten nieuwe vormen van communiceren. Mensen op de vlucht participeren. Hun stem en de stem van zij die hen ondersteunen laten wij in de "VOL Solidariteit" campagne doorklinken.

Het Europees en federaal lobbywerk in het kader van de verkiezingen gaat hand in hand met het lobbywerk in het kader van het Belgisch voorzitterschap van de Europese Raad in de eerste jaarhelft. Bij dit lobbywerk schuift Vluchtelingenwerk alternatieve modellen voor toegang en terugkeer naar voren. Op Belgisch vlak blijft de aanpak van de opvangcrisis centraal staan en bieden we vooral tegengewicht aan de framing dat België niet in staat zou zijn om het aantal mensen die internationale bescherming vragen menswaardig op te vangen. Er bestaan oplossingen. We blijven deze naar vorschrijven. Want het kan en moet anders.

Vluchtelingenwerk Vlaanderen werkt verder aan de inclusie van alle mensen op de vlucht. Sommigen onder hen hebben specifieke noden, waarvoor gericht beleid nodig is. Door de beperkte capaciteit binnen het beleidsteam is het niet haalbaar om permanent in te zetten op alle mensen op de vlucht met bijzondere kwetsbaarheden. Daarom stelt Vluchtelingenwerk elk jaar een andere groep met specifieke noden centraal. In 2024 lichten we er minderjarigen uit, op basis van een contextanalyse die de grootste noden van deze specifieke kwetsbare groep belicht. We hebben er bijzondere aandacht voor doorheen ons vormings- en beleidswerk. We helpen het Platform Kinderen op de Vlucht nieuw leven in te blazen, en schuiven een duidelijke doelstelling naar voor; door het mobiliseren van ons netwerk willen we het tekort aan voogden en pleeggezinnen voor niet begeleide minderjaren op een wezenlijke manier terugdringen.

In 2024 werkt Vluchtelingenwerk haar meerjarenstrategie uit na consultatie van vrijwilligers, leden, mensen op de vlucht en externe stakeholders. Hierbij willen we concreet maken waar we met Vluchtelingenwerk willen staan tegen 2030.

De ondersteuning van vrijwilligers die mensen op de vlucht bijstaan en het uitbouwen van een ruim netwerk van sympathisanten staat centraal in ons werk. Dankzij de vijf regiocoördinatoren die op lokaal niveau mensen samenbrengen en ondersteunen krijgen we meer signalen binnen over problemen die zich voordoen, voeden we het beleidswerk en kunnen de stem van mensen op de vlucht en zij die hen bijstaan overal in Vlaanderen en Brussel laten klinken.

Vrijwilligers zijn cruciaal in de werking van onze organisatie. Daarom werken we verder aan een geharmoniseerd vrijwilligersbeleid, dat zowel ons intern vrijwilligersbeleid als een beleid voor vrijwilligers in externe vrijwilligersgroepen bevat. Zo verzekeren we dat vrijwilligers een goed(e) onthaal en coaching krijgen. Wij beschouwen dit als een belangrijke ondersteuningstaak.